

ብደም ኤርትራውያን እትህገጽ ኢትዮጵያ ፋሕ ትብል ።

ህዝቢ ኤርትራ ንዝሓለፉ 120 ዓመታት ቅድም ብመግዛእቲ ጥልያን ካብ 1890 ክሳብ 1941 ፣ሲዒቡ ከኣ ኣብ ግዜ ፈደረሽን ብተዘዋወሪ ኢድ ምትእትታው ኢትዮጵያ ፣ሰላምን ቅሳነትን ራህዋን ተሓሪሙዎ ነይሩ። መንግስቲ ኢትዮጵያ ካብ ግዜ ፈደረሽን ጅሚሩ በቲ ወኪሉዎ ዝነበረ ኮረንጋ ነጋ ዝብሃል ነቶም ኤርትራ ነጻ ክትኸውን ዝቻለሱ ዝነበሩ ኤርትራውያን ፣ ገንዘብ ንሸፋቱ እናዓደለ ኣብ ምቅንጻሎም ተዋፊሩ ነይሩ። መንግስቲ ኢትዮጵያ ነቲ ዓቢይ እጅግም ኣውሂቡዎ ዝነበረ ፈደረላዊ ውዑል ፣ ንኤርትራውያን ግን ሰማዊ ዝነበረ ፈደረሽን ብምፍራስ ንህዝቢ ኤርትራ ነቲ ዝነበረ ፣ባህሉን፣ ባይቱኡን ፣ ባዴራኡን ፣ጻጻ ፕረሲን ኣሕዲጉ ፣ ብመስከረም ብ1962 ብሓይሊ ፍቶ ጽላእ ኢትዮጵያዊ እኻ ተባሂሉ እዩ ።

ውሳኔ ውዑል ፈደረሽን ክፈርስ ዮብሉን ዝብሉ ዝነበሩ ኤርትራውያንን ኢትዮጵያውያንን ይምበሩ እምበር ፣ እቲ ንጉሰ ግን ነቲ ብሕቡራት ሃገራት እተወሰነ ሕጊ ክጥሕሶ ዓይኑ ኣይሓሰዩን ። እምበኣር እዚ ሕጂ ኣብ ኢትዮጵያ እንወዘቦ ዘሎና ናይ ሕድሕድ ኹናት ፣ ሳዕቤን ወይ ውጹት ምፍራስ ፈደረሽን ኤርትራን-ኢትዮጵያ እዩ ዝብል እምነት ኣሎኒ ። ምክንያቱ ህዝቢ ኤርትራ መሰላቱ ተሓዲጉ ባዕዲ ክመስል ስለ ዘይመረጸ ፣ ብ1 መስከረም 1961 ሓደ ዓመት ቅድሚ ፈደረሽን ምፍራሱ ብረታዊ ቻልሲ ዝጀመረ ። መንግስቲ ኢትዮጵያ ንጉዳይ ኤርትራ ብሓይሊ ብረት እምበር ፣ ብሰላዊ መገዲ ክፈትሖ ስለ ዘይመረጸ እቲ ኹናት ከም ዝቅጽል ተገይሩ ። ወጻኢታት ኹናት ንቁጠባ ኢትዮጵያ ስለ ዘሓመሶ ህዝብን ሰራዊትን ኢትዮጵያ ተላዒሎም ንንጉሰ ሃይለ ሰላሴ ብ1974 ካብ ስልጣን ክወርድ ተገዲዱ ። እቲ ሰዒቡ ኣብ ስልጣን ዝመጸ ወተሃደራዊ ስርዓት ናቲ ኹናት ኣብ ክንዲ ክፍተሖ ዝጸዕነ፣ መሊሱ ነቲ ኹናት ኣብ ጥርዙ ኣብጸሖ ንገዛእ ርእሱ ተሰዒሩ ብ991 ካብ ኢትዮጵያ ክሃድም ተራእዩ ።

ሕግም ጎረቤት ተመሓላላዩ ከም ዝብሃል ፣ ሓው ዘኮነ ጎረቤትና ህዝቢ ትግራይ ከኣ ከምቲ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ነቲ ዝወርዶ ዝነበረ ግፍዕን ዓመጽን ካብቲ ንጉሳዊ ስርዓት ክናገፍ መዋጺኢት ኾይና ዝረኸባ ብረት ኣልዒልኻ ንጸላኢኻ ምሕምሻሽ ስለ ዝነበረት ብረት ክዓጥቅ ተገዲዱ እዩ ። ብካልእ ኣዛራርባ ምናልባሽ፣ ፈደረሽን ፈሪሱ እንተ ዘይኾውን ፣ ሰውራ ኤርትራ ምስ ተጀመረ ከኣ ሰላማዊ ፍታሕ ረኪቡ ነይሩ እንተ ዘኾውን ፣ ሰውራ ትግራይ ኣይምጀመረን እንተ ዝጀምር እውን ፣ ከምዚ ሕጂ ኣብ ከበባ ኣትዩዎ ዘሎ ምኣተወ ነይሩ ። ምናልባሽ ጽቡቅ ምሕደራ ነይሩ እንተ ዘኾውን፣ ሰውራ ትግራይ ኣይመድለዩን ነይሩ ይኸውን ።

ምጅማር ብረታዊ ቻልሲ ህዝቢ ትግራይ ፣ ንሰውራ ንህዝቢ ኤርትራ ጠቂምዎ ዶ ጎዲኡዎ ? ዝብል ሕቶ ፣ ብወገነይ ምህላው ሰውራ ትግራይ፣ ንሰውራ ህዝቢ ኤርትራ ጠቂሙዎ ዝብል እምነት ኣሎኒ ። እዚ ከኣ ብብዙሕ ምክንያታት ኸኸውን ይክእል እዩ ። እቲ ቀንዲ ግን ፣ ሰውራ ትግራይ ቅድሚ ኩሉን ልዕሊ ኩሉን መሰል ርእሰ ውሳኔ ህዝቢ ኤርትራ ምእማናም ጥራሕ ዘይኾነ ፣ ክሳብ እቲ ሕጋዊ ናይ ረፈረንዱም መሰረሓት ዝፈጸም ኣሳሊዮም ቅድሚ ዘኮነ ሃገር ከኣ ንጻ ሃገር ኤርትራ ኣፍልጦ ሂዖም እዮም ። እዚ ከኣ እዩ ንኢሳይስ ኣፍወርቂ ቅርጾት ኾይኑዎ ዘሎ ። እዚ ተበግሶ እዚ ኣብ ታሪኽ ቻልሲ ህዝቢ ትግራይ ፍሉይ ቦታ ኣሎዎ ። እዚ ሰጉምቲ እዚ ከኣ

እዩ ፡ ነቶም ትምክሕተኛታት ኢትዮጵያውያን ወያኔ ብዘይ ወደብ ኣትሪፋትና እናበሉ ኣብ ምቁዛም ዝከብሩ ዘለዉ ።

እንተኾነ ህዝቢ ኤርትራ ነቲ ብደሙ ዘረጋገጸ ሃገራዊ ነጻነት ብግቡእ ከስተግቅሮ ዕድል ተነፊጉዎ ይርከብ ። ምክንያቱ መንግስቲ ኢትዮጵያ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ዝብሃል ጃሱስ ንሰውራ ኤርትራ ክዋፍእ ወዲባ ለኣኸቶ ። ኢሳያስ ኣፈወርቂ ከኣ ኣይሓመቀን ኣብ ጉዑዙኡ ኤርትራዊ ተጋዳላይ እናመሰለ ነቲ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ግርህነት መዘመዘዙ ኣብ ስልጣን ምስ ደየበ ብተግባር ነቲ እተላእኾ መደብ ዕዮ ክተግብር ተራእዩ ። እቲ ካብ ኣፍ ዝወጽእ ዝከበረ ናይ ኮንፈደረሽን ክሳብ ኣድነት ክበጽሕ ዝክእል ሕልምታቱ ሕጂ እውን ተሰፋ ዝረኸበሉ መሰሉዎ ምስታ ገዛኢትናን ቀታሊትናን ዝከበረት ኢትዮጵያ ወጊኑ ኣሸሓት መንእሴታት ኤርትራውያን ኣንጻር ህዝቢ ትግራይ ኣዋፊሩ ይህልቆ ምህላዉ እዩ ።

ንምዃኑ ንሕና ኤርትራውያን ካብዛ ኢትዮጵያ እትብሃል ሃገር ዕላዊ ፍትሕ ፈጸምና እንኾሎና ስለ ምንታይ ኣብ ከባቢኣ ከም ገመል ዓሳራ ዕንክልል ንብል ኣሎና ? ብዙሕ መልሰታት ክህሉወና ይክእል ይኸውን ብወገነይ ግን እቲ መልሱ ኾይኑ ዝሰምዓኒ ፡ እቲ ኣብ ስልጣን ዘሎ ጉጂለ ብኩልትንኡ ኢትዮጵያዊ ስለ ዝኾነ እዩ ይብል ። ብሓፈሻኡ ብዘይ ኣፋላላይ ካብዘም ኣብ ማሕደር ዘለው ጉጂለ 15 ኣደ ፕረሲደንት ኾይኑ ነይሩ እንተ ዝኾነውን ፣ ኤርትራ ምስ ኩሎም ጎርባብታ ኣብ ሰላም ምሃለወት ዝብል እምነት ኣሎኒ ። እዚ ስልጣን መንዚዑ ኾፍ ዝበለ ጉጂለ ንህዝቢ ኤርትራ ከም ናቱ መፍረ ባረዩ ገይሩ እዩ ዝኣምን ። ኤርትራውያን ኣደዳትን ኣቦታታን ውላዶም ብዝገባእ ተኸንኪኖም ኣዕብዮም ኣብ መወዳእታ ከኣ ከም ወላዲ ጸማኦም እናተጸበዮ እንክለዉ ናብ ሳዋ ኣገልግሎት ተባሂሎም ምስ ተወስዱ ንብረት ናይዚ ሸፍታ ወልቀ መላኪ ሰርዓት ይኾኑ ኣሎዉ። ስለዚ እቶም መንእሴታት መጻኢ ዕድሎም ባራዩ ኾይኖም ምንባር እዩ ብካልእ ኣዛራርባ እቶም ወለዲ እውን ወወሊዶም ዝሕደጉ ስለ ዝኾኑ ንሶም እውን በራዩ ምዃኖም እዩ ። ስለዚ ኤርትራ ናይ ባረዩ ሃገር ትኾነውን ኣላ ። ኣንቲ ወላዲት እቲ ናብራ መሪሩዎ” እዚ ግፋስ ምዓስ ክተቋርጽዎ እኹም “ ክትብል ተወኪሳቶ ይብሃል ንሱ ከኣ “ ንሰኪ ምውላድ ምስ ኣቋረጽኪ “ ክብል መሊሱላ ይብሃል ።

እዚ ኣብ ስልጣን ዘሎ ጉጂለ ህግደፍ ፡ ብዋና ጸሓፊኡ ኢትዮጵያ ፋሕ ክይትብል ብደም ኤርትራውያን መንእሴታት ከድሕና ምዃኑ ኣብ መሰኮት ተለቪጅን ገልጹልና ኣሎ ። እቲ ጉጂለ ኣብ ኩቱር መጽብቦ ስለ ዝኣተወ ን110 ሚልዮን ህዝቢ ኢትዮጵያስ ብ5 ሚልዮን ህዝቢ ኤርትራ ካብ ምፍራስ ክድሕን ምዝራቡ ጸገም ናይ ቅጽሪ እውን ክህሉዎ ይክእል እዩ ። ኢትዮጵያ ክይትፈርስ ፡ ኤርትራውያን መንእሴታት ኣብዚ እዋን እዚ ኣብ ስለሰተ ግባራት ዝግበር ዘሎ ኹናት ማለት ፡ ጎንደር ፣ ደሴ ፣ ከምኡ እውን ዓፋር ይስውኡን ይስንክሉን ምህላዎም እዩ ። በዚ ከኣ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ካብ ዓቢይ ኣሕመድ ዓሊ ዝመርሓ ኢትዮጵያ ወጸ ማለት ዘበት እዩ ።

እምበኣር ከም ኤርትራውያን ካብቲ ቀጸሊ ሰግኣት ናይዞም ትምክሕተኛታት ኣምሕራን መሰልቶምን ብቁሉዕ ዘርእይዎ ናይ ህዝቢ ኤርትራ ነጻነት ዘይምቅባልን ፡ ወግሑ ጸብሑ ክወሩናን ኣብ ትሕቲ መግዛእቶም ክመልሱናን ዘለዎ ሕልሚ ክዓርፍ፡ እቲ ኢምፓየር በዚ እዚ ሕጂ ኣትዩዎ ዘሎ መድርክ ናይ ጽልእን ናይ ቅትለትን ሕድሕዱ ከም ዩጎዝላቭያ ካብ ምዃን ካለእ ኣማራጺ

የብሉን ። እዞም ኣብ ውሽጢ እዛ ኢትዮጵያ እትብሃል ሃገር ዘለዉ ህዝብታት ብድንቁርናን ጥሚትን ሕማምን ለመናን ክክብሩ ቡቶም ቡብእዎኑ ክመርሕዎም ዝተራእዩ ነገሶትስት እተፈርዶም ኣህዛብ እዮም ። እቶም ቡብተራ ኣብ ስልጣን ዝመጹ መራሕቲ ብዘይኻ ብድግ ጃህራን ናይ 3,000 ሸሕ ዓመት ነጻነትን ኣብ ኣፍሪቓ መግዛእቲ ፈረንጂ ኣይወረደናን ካብ ምባል ሃለፎም ንህዝብታት ኢትዮጵያ ኣብ ውሑስ ዝኾነ ቁጠባዊ ደረጃ ከሲጋገሩዎ ኣይበቅዑን ። ንብተኽ ዝኾነ ህዝቢ ዲሞክራሲ ትርጉም የብሉን ።

ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሓገዝ ምዕራባውያን ተመዊሉ ዝክበር ድኻ ህዝቢ እዩ ። እንተኾነ ኮረንታ ዓቢይ ኣሕመድ ናይ ውልቀ መላኪ ኢሳያስ ኣፈውርቂ ናይ ምልካውነት ፖሊሲ ቀዲሑ ነዛ ናይ 110 ሚሊዮን ሃገር ናብ ናይ ምብትታን ጎደና መሪሖዎ ክጽድፍ ይጎዩ ኣሎ ።

ኣብ መወዳእታ

ድልየት ህዝቢ ኤርትራ ፣ኢትዮጵያውያን ሽግርም ባዕሎም ክፍትሑዎ ኣሎዎም ። ምእንት ህዝቢ ኢትዮጵያ፣ ህዝቢ ኤርትራ ክመውት የብሉን፣ ወለድና ክሳብ ሊብያን ሰማልያን ኢትዮጵያን ብጣልያን ተገዲዶም ኣብ ኹናት ኣትዮም እዮም ፣ብፍላይ ኣብ ኢትዮጵያ የማናይ ኢድን ጸጋማይ ኣግርን ክሳብ ዝቁረጹ ኾይናም ። ዝበዘሑ ደሞም ወዲኦም ሞይቶም ። ሕጂ ከ ስለ ምንታይ ንመውት ኣሎና ክብሃል ኣሎዎ ፣ህወት መንእሲያትና ሃገርናን ዘድሕን እንተ ኾይኑ ፣ ሕጂ እውን ኢትዮጵያ ፋሕ ትብል !

ክብርም ግረነት

10/15/2021